

Vierwielige trekkers

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Inspectie SZW

Trekkers worden in combinatie met werktuigen ingezet voor verschillende werkzaamheden. Werkzaamheden in een normale moderne trekker met veiligheidscabine zijn relatief veilig, zo lang de chauffeur in de cabine blijft zitten en er geen mensen in de directe omgeving zijn. Gevaarlijke werkzaamheden zijn: het aankoppelen van werktuigen, deelname aan het verkeer en werken op taluds en hellingen.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ De werkplek en werkomgeving zijn zo veilig en gezond mogelijk.
- ✓ De trekker is veilig en wordt conform de gebruikshandleiding gebruikt en onderhouden.
- ✓ De medewerkers zijn voldoende deskundig en geïnstrueerd.

Maatregelen

- Werk met goed onderhouden machines, conform de bijgeleverde gebruikshandleiding.
- Zorg dat de trekker is voorzien van een veiligheidscabine of een veiligheidsbeugel of -frame en veiligheidsgordels voor de zitplaatsen.
- Zorg dat de kennis en ervaring van de medewerkers is afgestemd op de gevaren van de combinatie trekker - machine -

omgeving.

- Zorg voor toezicht op een veilige uitvoering van het werk.
- Laat alleen bestuurders met een T-rijbewijs een trekker besturen.

Checklist

- Controleer voor gebruik de vloeistofniveaus, wielbouten en -moeren, de aftakas-bescherming en andere veiligheidsvoorzieningen.
- Zorg voor goed zicht, dus schone ramen en spiegels.
- Zorg dat je gezien wordt, maak verlichting en markering schoon voordat je de weg op gaat.
- Leg geen voorwerpen los in de cabine.
- Stel je stoel goed in. [Stoel instellen.](#)
- Werk volgens de instructies en de afspraken die zijn gemaakt in het bedrijf.
- Draai niet te kort om beschadiging aan aftakas of machine te voorkomen.
- Voorkom kantelen; zie [Werken op hellingen en taluds.](#)
- Gebruik de veiligheidsgordel zoals is afgesproken.
- Werk niet met loszittende kleding, lange loshangende haren, etc.
- Bij storingen: schakel de trekker uit. Let op; de machine kan nog draaien.
- Gebruik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Zorg dat je altijd een mobiele telefoon bij je hebt als je alleen werkt.
- Bel handsfree of als je stil staat.
- Stap nooit van een rijdende trekker af.

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Voorkom dat de bestuurder / rijder bij incidenten onder de trekker terecht komt; voorzie de zitplaatsen van veiligheidsgordels.
- Maak afspraken over het gebruik van de veiligheidsgordels.

Bij een ongeval kan men door de klap uit of van de trekker geslingerd worden. Zie [filmpje](#)

- Zorg dat de trekker is voorzien van een laag aankoppelpunt voor getrokken werktuigen om het achteroverslaan te voorkomen.
- Gebruik een aankoppelsysteem waarbij personen zich niet tussen de trekker en het werktuig hoeven te bevinden. Zorg voor goede verlichting en goed zicht.
- Monteer eventueel extra spiegels of gebruik een camera met monitor. Kijk op [Achteruitrijden met trekkers en grote machines](#).
- Bepaal bij werken op taluds of hellingen vooraf welke techniek het beste ingezet kan worden. Kijk op [Werken op hellingen en taluds](#).
- Zorg dat de trekker veilig kan deelnemen aan het verkeer. [Meer info](#).
- Voer overdag verlichting (dimlicht) voor een betere zichtbaarheid.
- Neem maatregelen, bij materiaal dat in de fronthef hangt en meer dan 3,5 meter voor het hart van het stuurwiel uitsteekt.

Maatregelen kunnen zijn:

- gebruik van spiegels,
- camera's of
- begeleiding door een tweede persoon.

Gereedschap, machines en apparaten

- Onderhoud de trekker conform de gebruikshandleiding.

- Controleer dagelijks: de vloeistofniveaus, de wielbouten en moeren en andere delen die de veiligheid kunnen beïnvloeden.
- Laat de trekker periodiek keuren door een deskundige. Raadpleeg eventueel de leverancier.
- De APK plicht geldt voor land- en bosbouwtrekkers op wielen met een maximale constructiesnelheid van meer dan 40 km/uur.
[Meer informatie.](#)
- [Check de chauffeursstoel aantoonbaar.](#)
- Controleer de trillingsdempende rubbers van de machine periodiek. Een richtlijn is om deze eens per vier jaar te vervangen.
- Zorg dat alle beweegbare delen van de hefinrichting soepel blijven draaien. Dat voorkomt ergernis bij aan- en afkoppelen.
- Zorg dat er in de centrale draadspindel van de topstang (bovenste verbindingstang) aan beide zijden minimaal 5 cm. draad aanwezig blijft voor veilig gebruik.
- Voorzie hydraulische topstangen van een slangbreukbeveiliging of van afsluitkraan die bij transport dichtgezet wordt.
- Bij storingen of onderhoud: schakel de trekker en de machine uit.

Opleiding en instructie

- Vanaf 1 juli 2015 is het verplicht om een T-rijbewijs te hebben bij het besturen van een trekker op de openbare weg. [Meer informatie.](#)
- Geef aantoonbaar instructie en maak afspraken over:
  - de gevaren voor de bestuurder en de personen in de omgeving van de (rijdende) trekker met machine of aanhangwagen, zoals het rijden met hoge snelheid en de effecten bij het nemen van bochten en drempels;
  - veiligheidsvoorschriften (zie ook de gebruikshandleiding) en veiligheidsmaatregelen;
  - onderhoud en hoe te handelen bij verstoppingen, storingen of schade. Kijk op [Verstoppingen en storingen oplossen en machines onderhouden](#);
  - het instellen van de stoel; zie [bijlage Stoel instellen](#).
  - de zitplaats pas verlaten als de trekker stil staat en op de handrem staat.
- [Instructie voor de trekkerchauffeur.](#)
- Bespreek bij slechte weersomstandigheden of bodemgesteldheid: [Los trekken van een vastzittende trekker of machine](#)
- Check of de chauffeur de instructie heeft begrepen.
- Maak eventueel gebruik van de informatie "[Ik rij veiliger!](#)"

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Gebruik gehoorbescherming bij meer dan 80 dB(A).
- Draag veiligheidsschoeisel met stoeve zolen.
- Draag werkhandschoenen.
- Gebruik handschoenen bij aan- en afkoppelen.
- Draag signaalkleding bij werken in de openbare ruimte.

Wat u verder nog moet weten

- Laat een trekker niet in een afgesloten ruimte draaien. De uitlaatgassen zijn zeer schadelijk voor de gezondheid.
- Op- of bijpompen van banden kan gevaarlijk zijn. Geef aantoonbaar instructie aan de medewerkers [Veilig oppompen van banden](#).
- Verminder de blootstelling aan schokken en trillingen:
  - Stel bij aanschaf hoge eisen aan:

- De ergonomie van de cabine.
- Trillingsdemping, zoals stoeleigenschappen, vooras- en cabinevering, eigenschappen van de banden. Bespreek de norm waaraan een nieuwe machine moet voldoen. De dagelijks toegestane gebruiksduur is afhankelijk van het trillingsniveau.
- Gebruik bij kippers en dumpers een kogeltrekhaak om overmatige trillingen en schokken te voorkomen.
- Zorg voor periodieke controle van trillingsdempende rubbers van de machine. Vervang deze eens per vier jaar.
- Geef een instructie Instellen van de stoel.

Meer informatie

- [Instructie voor de trekkerchauffeur](#)
- [E-learning Veilig Landbouwverkeer](#)
- Filmpje: [Wat er gebeurt als je de veiligheidsgordel niet draagt](#).
- Toolbox: [Veilig afstappen van machines](#)
- [Los trekken van een vastzittende trekker of machine](#)
- [Zittend werk](#)
- [Werken langs de weg](#)
- [Aftakas](#)
- [Verwisselen van wielen](#) (arbocatalogus Mechanisch Loonwerk)
- [Opslag van wielen](#) (arbocatalogus Mechanisch Loonwerk)